

การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 2

ADMINISTRATION OF DIGITAL CULTURE IN SCHOOL UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ทงศักดิ์ วงศ์ชมภู¹

สุชาติ บางวิเศษ²

ศักดิ์นาภรณ์ นันท์³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Tanongsuk Wongchomphu¹

Suchat Bangwiset²

Sakdinaporn Nuntee³

^{1,2,3}Loei Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: tanongsuk2530puksuda@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน และครู จำนวน 291 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซี มอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (2) ศึกษาแนวทาง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และขั้นตอนที่ 2 การประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทมติ (MACR: Multi Attribute Consensus Reaching) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน (3) ประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน โดยการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมิน สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.65) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.29) และค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ 1) ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี มีค่า ($PNI_{modified} = 0.21$) 2) ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม มีค่า ($PNI_{modified} = 0.20$) และ 3) ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล ($PNI_{modified} = 0.19$) 2. แนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน มีองค์ประกอบทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านค่านิยมการ

เรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี 2) ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม 3) ด้านบรรยากาศองค์กร 4) ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล และ 5) ด้านเครือข่ายดิจิทัล มี 15 วิธีดำเนินการ 15 วิธีปฏิบัติ และ 15 ตัวชี้วัดความสำเร็จ 3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัล ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน 15 วิธีดำเนินการ 15 วิธีปฏิบัติ และ 15 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ข้อที่มีระดับความสำคัญจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารมีแนวทางการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ปัญหาในองค์กรด้วยโครงการต่าง ๆ 2) โรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล และ 3) โรงเรียนสามารถดำเนินงานประสพผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: วัฒนธรรมดิจิทัล; การบริหารโรงเรียน;

ABSTRACT

There were three objectives of the research. The first was to study the current condition, the desirable condition, and the modified priority needs index of the digital culture in schools. The sample group was a total of 389 respondents, accounting for ninety-five school administrators and 291 teachers, selected by Krejcie & Morgan's sample size calculating table, including the stratified random sampling from the school size. The research instrument was the 5-level rating scale questionnaire. The second was to study the guidelines. At this step, there were two steps; the first step on the qualitative data collection from the target group of three school administrators with the in-depth interview, and the second step on the data collection from eight experts, divided into two groups of four academic scholars and four practitioners by the multi-attribute consensus reaching (MACR). The third was to assess the guidelines for the digital culture in schools by eight experts. The qualitative data were analyzed by the descriptive analytics. The research finding revealed that the current condition was at a high level ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.65), the desirable condition was at the highest level ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.29), and the top three modified priority needs indices were as follows: the learning value with technology media ($PNI_{\text{modified}} = 0.21$), the innovation practice ($PNI_{\text{modified}} = 0.20$), and organizational atmosphere ($PNI_{\text{modified}} = 0.19$). The other finding disclosed that the guidelines for digital culture in schools consisted of five components; 1) Learning Values with Technology Media. 2) Innovation Practices. 3) Organizational Atmosphere. 4) Digital Vision, and 5) Digital Networks. There were fifteen operational methods, fifteen practices, and fifteen successful indicators. Another finding demonstrated that assessment results of the guidelines consisted of five components, fifteen operational methods, fifteen practices, and fifteen successful indicators. The top three with the descending order of mean scores demonstrated that (1) the administrators had a way to take the technology to help solve problems in the organization with valuable projects, (2) the school had a strategy in line with the digital transformational goal, and (3) the school could operate successfully according to the given vision.

Keywords: Digital Culture; Administrator;

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 นี้ ถือได้ว่าเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่างๆ จากทั่วสารทิศทุกมุมโลกสามารถส่งต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วเพียงปลายนิ้วสัมผัสโดยใช้เวลาไม่กี่วินาทีเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นได้ในทุกที่ทุกเวลาแบบก้าวข้ามพรมแดนสามารถชอกชอนไปได้ทั่วทุกมุมโลกตามที่ต้องการโดยผ่านระบบเครือข่าย ซึ่งปัจจุบันแวดวงการศึกษาหลายประเทศทั่วโลกกำลังก้าวข้ามรูปแบบการสอนแบบเดิม ๆ ที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนในยุคนี้ถือว่าเป็นยุคของ “โลกคือห้องเรียน” ซึ่งกำลังจะแปรสภาพจากอดีตที่ห้องเรียนเป็นเพียงห้องสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ มีครูทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัลนั้นไม่ฝืนอยากเห็นภาพห้องเรียนที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่ให้โลกคือห้องเรียน ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ เป็นผู้ชี้นำตนเองได้ หลักสูตรมีความยืดหยุ่นคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนไม่ยึดหนังสือเรียนเป็นหลักเช่นปัจจุบัน ไม่เน้นการเรียนแบบท่องจำ เน้นให้คิดเป็นแก้ปัญหาได้ ต้องเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเพื่อใช้ชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริงและเป้าหมายสำคัญที่สุดนั้นคือ สร้างคนคุณภาพที่เป็นคนดีและมีคุณธรรม (พาภิณา วงศ์เลขา, 2558)

ปัจจุบันสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีความต้องการในการใช้ทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น แต่ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนากระบวนข้อมูลสารสนเทศ การใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อในช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้และความตระหนักในการขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้มีความสะดวกรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเทคโนโลยีมีความสำคัญ แต่กลับพบว่าสถานการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษายังประสบปัญหาในหลายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ควรนำเทคโนโลยีรูปแบบใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้นำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น ควรจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับภารกิจการบริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนและแสดงวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์สู่สถานศึกษายุคดิจิทัล 2) ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการกระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอื่น สร้างแพลตฟอร์มสำหรับการเรียนรู้และระบบการปฏิบัติงานที่มีความกระชับคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ควรสำรวจความต้องการของผู้เรียน ครูและบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกจัดหาอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด 3) ด้านการใช้ดิจิทัลในการเรียนการสอน ขาดการสนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพียงพอ และการสำรวจความต้องการของใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีของ ครู และบุคลากร เพื่ออำนวยความสะดวกจัดหาอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด 4) การใช้ดิจิทัลสารสนเทศในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีด้วยการศึกษาเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกฝน อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วยการใช้เทคโนโลยี สร้างความคุ้นเคยจนเกิดทักษะและความชำนาญใน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรได้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของเทคโนโลยีมีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงานร่วมกันผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2564)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต่อการพัฒนาและการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อความสอดคล้องการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ที่เน้นเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ ผู้วิจัยจึงมี แนวคิดที่จะศึกษาการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ซึ่งเป็นการบริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นวิทยาการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 1,336 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 125 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,211 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 386 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน ครูผู้สอน จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทมติ (Multi Attribute Consensus Reaching: MACR) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือเนื้อหาเท่ากับ 0.60 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 30 คน ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบประเมินการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนตามเกณฑ์การประเมินของคู่มือการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทมติ (Multi Attribute Consensus Reaching: MACR)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แบบชุดแบบสอบถามและผ่านระบบ Google Form เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 คน

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา ในการให้สัมภาษณ์พร้อมบอกวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ระบุวันเวลาที่ชัดเจน และส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยการสัมภาษณ์จากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3. การประเมินการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนตามเกณฑ์การประเมินของคู่มือการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus Reaching: MACR) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการประชุม พร้อมบอกวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วม ระบุวันเวลาที่ชัดเจน และส่งหนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการประชุมเพื่อการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

2. การศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 2) การยกร่างแนวทาง (Drafting) โดยคัดเลือกจากค่าความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

3. การประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน โดยการประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 5 ด้าน โดยภาพรวม

การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2	(D) สภาพปัจจุบัน	(I) สภาพที่พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
1.ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล	4.08	4.85	0.19	3
2.ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อ เทคโนโลยี	4.04	4.89	0.21	1
3.ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล	3.96	4.68	0.18	4

การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2	(D) สภาพปัจจุบัน	(I) สภาพที่พึงประสงค์	PNI _{modified}	ลำดับ
4.ด้านเครือข่ายดิจิทัล	4.23	4.90	0.16	5
5.ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม	4.15	4.98	0.20	2
รวม	4.09	4.86	0.19	

จากตารางที่ 1 พบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.65) สภาพที่พึงประสงค์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.29) และความต้องการจำเป็นของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน โดยภาพรวมมีค่า PNI_{Modified} เท่ากับ 0.19 ด้านที่พบว่ามีค่า PNI_{Modified} สูงสุดตามลำดับความสำคัญ คือ 1. ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี มีค่า (PNI_{Modified} = 0.21) 2. ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม มีค่า (PNI_{Modified} = 0.20) 3. ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล (PNI_{Modified} = 0.19) 4. ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล มีค่า (PNI_{Modified} = 0.18) 5. ด้านเครือข่ายดิจิทัล มีค่า (PNI_{Modified} = 0.16

2. แนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี (2) ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม (3) ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล (4) ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล และ (5) ด้านเครือข่ายดิจิทัล รวมทั้งสิ้น 15 วิธีดำเนินการ 15 วิธีปฏิบัติ 15 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัล ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน 15 วิธีดำเนินการ 15 วิธีปฏิบัติ และ 15 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ข้อที่มีระดับความสำคัญจากคะแนนมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารมีแนวทางการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ปัญหาในองค์กรด้วยโครงการต่าง ๆ 2) โรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล และ 3) โรงเรียนสามารถดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านเครือข่ายดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม และด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล สอดคล้องกับ Swan et al. (2000) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเครือข่ายการเรียนรู้โดยจำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ผู้นำหรือผู้ประสานงาน 2) ทรัพยากร และ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเชื่อมโยงความรู้บนเครือข่าย (Networked Learning Tools) การนำเทคโนโลยีการสื่อสารและ

อินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนที่มีลักษณะของชุมชนการเรียนรู้จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการเรียนออนไลน์

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านแนวทางปฏิบัติ นวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านเครือข่ายดิจิทัล และด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล สอดคล้องกับ วิไลวรรณ เรืองอุไร (2556) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมในปัจจุบันว่า นวัตกรรมเป็นที่รู้จักและนิยมใช้กันทั่วไปในวงการศึกษา เนื่องจากการเปลี่ยนทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบและวิธีการเดิมไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นนักการศึกษาจึงพยายามแสวงหาแนวคิดและแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาช่วยแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สนองต่อการเปลี่ยนแปลง

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.19 มีความต้องการจำเป็นทุกด้าน ด้านที่พบว่ามีค่า $PNI_{Modified}$ สูงสุดตามลำดับความสำคัญ คือ 1. ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี 2. ด้านแนวทางปฏิบัติ นวัตกรรม 3. ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล 4. ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล 5. ด้านเครือข่ายดิจิทัล สอดคล้องกับ สุภัญญา แซ่มซ้อย (2560) กล่าวว่า ค่านิยมที่มีการยึดถือปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม เช่น การยกย่องบุคคลแห่งการเรียนรู้ ค่านิยมในการทำงานที่มีลักษณะกล้าที่จะคิดและทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อองค์การส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

ผลการศึกษาการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 1) **ชื่อแนวทาง:** การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) **หลักการของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัล:** เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต่อการพัฒนาและการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อความสอดคล้องการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ที่เน้นเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3) **วัตถุประสงค์ของแนวทาง:** การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 3.1) เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3.2) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยองค์ประกอบและกิจกรรม การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ และแนวคิดพื้นฐานในการศึกษาแนวทางในแต่ละองค์ประกอบของแนวทางดังนี้ ชื่อแนวทางที่กำหนดขึ้นเป็นภาษาไทย โดยหลักการกำหนดชื่อ

แนวทางผู้วิจัยกำหนดให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่วิจัยโดยแสดงให้เห็นตัวแปรที่วิจัยหรือเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจนในที่นี้ คือ การบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลในโรงเรียนสอดคล้องกับ โซติกา โพธิ์ศรี (2562) ได้ให้แนวทางของวัฒนธรรมองค์กรในยุคดิจิทัลไว้ในนิตยสาร CAT MAGAZINE ว่า การปรับตัวสู่องค์กรยุคดิจิทัล ต้องอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจของบุคลากรทุกคนในองค์กร วิสัยทัศน์ต้องชัดเจน ผู้นำต้องเข้มแข็ง และพนักงานทุกคนทุ่มเททั้งกายและใจที่จะปรับตัวสู่ยุคดิจิทัล สอดคล้องกับ นิพัทธ์พนธ์ สุวรรณชนะ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณค่าของการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ผลักดันองค์กรให้มีวัฒนธรรมดิจิทัลด้วยตนเองโดยการสร้างเครือข่ายและพัฒนาเครื่องมือด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรในองค์กรได้ดำเนินการ รวมถึงการรวบรวม ติดตามผลการนำทักษะดิจิทัลไปใช้สร้างชุมชนดิจิทัลแห่งความร่วมมือต้องทำให้ทุกคนช่วยกระจายวัฒนธรรมดิจิทัลและมีการประเมินผลความสำเร็จเพื่อเป็นการพัฒนาองค์กรต่อไป ทำให้ทุกคนในองค์กรเห็นว่าวัฒนธรรมดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบของการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลมี 5 ด้าน คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี มี 3 วิธีดำเนินการ 3 วิธีปฏิบัติ และ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) มี 1 วิธีดำเนินการคือ ผู้บริหารวางแผนนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ร้อยละ 90 ของผู้บริหารนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ (2) มี 1 วิธีดำเนินการคือ ผู้บริหารวางแผนนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในองค์กรด้วยองค์การต่าง ๆ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารมีแนวทางการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในองค์กรด้วยโครงการต่าง ๆ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ร้อยละ 90 ของผู้บริหารมีแนวทางการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในองค์กรด้วยโครงการต่าง ๆ (3) มี 1 วิธีดำเนินการคือ ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติโดยการส่งเสริมบุคลากรในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารมีแนวทางในการปฏิบัติโดยการส่งเสริมบุคลากรในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของผู้บริหารมีแนวทางการปฏิบัติโดยการส่งเสริมบุคลากรในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากในการศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดองค์ประกอบหลัก เพื่อนำมาสร้าง เป็นนิยามศัพท์ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ McKinsey (2017) ได้ทำวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมสำหรับยุคดิจิทัล ได้อธิบายลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมดิจิทัลว่า วัฒนธรรมที่มีรากฐานมาจากความรู้ด้านเทคโนโลยีครอบคลุมในลักษณะเดียวกันก็สนับสนุนความสมดุลที่เหมาะสม การแบ่งปันข้อมูลผ่านการสร้างเครือข่ายร่วมกัน มีค่านิยมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน **องค์ประกอบที่ 2 ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม** มี 3 วิธีดำเนินการ 3 วิธีปฏิบัติ และ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) มี 1 วิธีดำเนินการคือ ผู้บริหารและครูวางแผนจัดหาทรัพยากรให้พร้อมกับการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารและครูจัดหาทรัพยากรให้พร้อมกับการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนจัดหา

ทรัพยากรให้พร้อมกับการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ (2) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ ผู้บริหารวางแผนการบริหารเชิงระบบผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารมีการบริหารเชิงระบบผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนมีการบริหารเชิงระบบผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (3) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ ผู้บริหารและครูวางแผนนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารและครูมีการนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนมีการนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เนื่องจากในการศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดองค์ประกอบหลัก เพื่อนำมาสร้าง เป็นนิยามศัพท์ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ Wutthirong (2007) ได้อธิบายไว้ในการประชุมนานาชาติเรื่องความหลากหลายในองค์กร ครั้งที่ 7 ว่า การสร้างความยั่งยืนในการสร้างนวัตกรรม ไม่ใช่เรื่องยากเพียงแค่เริ่มต้นด้วยการจัดการนวัตกรรมโดยมีหลักการสำคัญ คือ การเลือกเป้าหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่สามารถกระตุ้นให้พนักงานเห็นประสิทธิผลได้ และการสร้างระบบย่อย เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมโดยทำให้พนักงานรู้สึกว่ามีระบบสนับสนุน ซึ่งจะช่วยให้แน่ใจได้ว่า พนักงานหรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับประโยชน์จากนวัตกรรม และมีระบบประเมินผลนวัตกรรม ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบด้วย ทั้งนี้ เพราะความคิดสร้างสรรค์ของพนักงานแต่ละคนมีบทบาท ในกระบวนการสร้างนวัตกรรม แต่สิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักคือ นวัตกรรมเกิดจากความพยายามของกลุ่ม ไม่ใช่พนักงานแต่ละคน **องค์ประกอบที่ 3 ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล** มี 3 วิธีดำเนินการ 3 วิธีปฏิบัติ และ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนมีการวางแผนโครงสร้างการบริหารงานที่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารงานที่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการทำงานโดยใช้เทคโนโลยี (2) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนมีการวางแผนจัดบรรยากาศการทำงานที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยใช้สื่อดิจิทัล มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีบรรยากาศการทำงานที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยใช้สื่อดิจิทัล และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนจัดบรรยากาศการทำงานที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยใช้สื่อ (3) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละด้านที่ชัดเจน มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละด้านที่ชัดเจน และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละด้านที่ชัดเจน เนื่องจากในการศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศองค์กรดิจิทัล ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดองค์ประกอบหลัก เพื่อนำมาสร้าง เป็นนิยามศัพท์ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ อุษา ขวัญเนตร (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้นิยามไว้ว่า สภาพแวดล้อมขององค์กร ซึ่งรับรู้โดยบุคคลนั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม มีอิทธิพลต่อการจูงใจในการปฏิบัติงานในองค์กร

องค์ประกอบที่ 4 ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล มี 3 วิธีดำเนินการ 3 วิธีปฏิบัติ และ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (2) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนสามารถดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนสามารถดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ (3) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนตามนโยบายที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยทำความเข้าใจกับบุคลากรก่อนปฏิบัติงานเสมอ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนประชุมเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยทำความเข้าใจกับบุคลากรก่อนปฏิบัติงานเสมอ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนประชุมเสนอนโยบายที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยทำความเข้าใจกับบุคลากรก่อนปฏิบัติงานเสมอ

เนื่องจากในการศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดองค์ประกอบหลัก เพื่อนำมาสร้าง เป็นนิยามศัพท์ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ บวร ปภัสราทร (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผู้นำแบบดิจิทัล ได้ให้แนวคิดไว้ว่าการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เป็นเหมือนไลเซนต์ของผู้บริหาร และบุคลากร ในการใช้ดิจิทัล สร้างการปรับเปลี่ยนให้องค์กรประสบความสำเร็จ โดยผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ ค่านิยม และปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำพร้อมที่จะยอมรับข้อบกพร่องของการลงมือทำ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายดิจิทัล มี 3 วิธีดำเนินการ 3 วิธีปฏิบัติ และ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ ผู้บริหารและครูวางแผนเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับการบริหารงานในโรงเรียน มี 1 วิธีปฏิบัติคือ ผู้บริหารและครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับการบริหารงานในโรงเรียน และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของผู้บริหารและครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับการบริหารงานในโรงเรียน (2) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนให้บุคลากรทุกคนมีการสร้างสื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีจุดมุ่งหมายให้บุคลากรทุกคนมีการสร้างสื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของบุคลากรมีการสร้างสื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน (3) มี 1 วิธีการดำเนินการคือ โรงเรียนวางแผนการสร้างช่องทางเชื่อมโยงความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มี 1 วิธีปฏิบัติคือ โรงเรียนมีช่องทางเชื่อมโยงความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ร้อยละ 90 ของโรงเรียนมีช่องทางเชื่อมโยงความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์

เนื่องจากในการศึกษาแนวทางการบริหารวัฒนธรรมดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายดิจิทัล ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดองค์ประกอบหลัก เพื่อนำมาสร้าง เป็นนิยามศัพท์ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้สรุปว่า ยุคดิจิทัล เป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่าน

ข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา และสอดคล้องกับ McKinsey (2017) ได้ทำวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมสำหรับยุคดิจิทัล ได้อธิบายลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมดิจิทัลว่า วัฒนธรรมที่มีรากฐานมาจากความรู้ด้านเทคโนโลยีครอบคลุมในลักษณะเดียวกันก็สนับสนุนความสมดุลที่เหมาะสม การแบ่งปันข้อมูลผ่านการสร้างเครือข่ายร่วมกัน มีค่านิยมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน โดยผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์กระบวนการ โครงสร้างและความคิดที่คอยขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงอันดับที่ 1 คือ ด้านค่านิยมการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนและจัดสรรอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อจะได้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้
2. จากผลการวิจัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงอันดับที่ 2 คือ ด้านแนวทางปฏิบัตินวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาทรัพยากรในการบริหารโรงเรียนที่ทันสมัยให้พร้อมกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์
3. จากผลการวิจัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงอันดับที่ 3 คือ ด้านบรรยากาศองค์กรดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและเหมาะสมเพื่อเอื้อต่อการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย
4. จากผลการวิจัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงอันดับที่ 4 คือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อจะได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลที่จะมาถึงในอนาคต
5. จากผลการวิจัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงอันดับที่ 5 คือ ด้านเครือข่ายดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานที่เหมาะสม และให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- โชติกา โปศรี. (2562). วัฒนธรรมองค์กรยุคดิจิทัล. นิตยสาร CAT MAGAZINE. ค้นเมื่อ 13 กันยายน 2563, จาก <http://catmag.cattelcom.com/cover53/mobile/index.html>
- นิพัทธ์พนธ์ สุวรรณชนะ. (2561). คุณค่าของการสร้าง Digital Culture. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.samongthailand.com/digital-leadership/>
- บวร ปภัสราทร. (2561). ผู้นำแบบดิจิทัล. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/645877>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฟาฏินา วงศ์เลขา. (2558, 3 พฤศจิกายน). การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัล. เดลินิวส์. หน้า 2.

- วิไลวรรณ เรืองอุไร. (2556). *แนวโน้มการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ และนิสร ใจซื่อ. (2562). การขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลเพื่อก้าวสู่การพัฒนาประเทศไทย 4.0. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 38(3), 78-91.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565*. สืบค้นเมื่อ 5 ก.ค. 2565 จาก <https://www.loei2.go.th/wp/plan-2565/>
- อุษา ขวัญเนตร. (2551). *บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในอำเภอแก่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกชัย กีสุขพันธ์. (2559). *การบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2563, จาก <https://www.pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610.
- McKinsey, Q. (2017). *Culture for a digital age*. Retrieved September 7, 2020, from <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/culture-for-adigital-age>
- Swan, W. L., Langford, N., Watspn, I., & Varey, J. R. (2000). Viewing the corporate community as a knowledge network. *Corporate Communication: An International Journal*, 5(2), 59-75.
- Wutthirong, N.D. (2007). *The 7th International Conference on Diversity in Organizations, Communities and Nations*. Amsterdam: [n.p.].